

FLORA & FAUNA

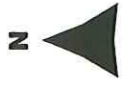

Opvallende plantensoorten zijn aangetroffen in water, oeverzones, graslanden en bermen zoals **Waterviolier, Beekpunge, Bosanemoon, Lange ereprijs en Gewone vogelmelk. Vleermuizen, vogels (IJsvogel, Patrijs), diverse amfibieën en vissoorten (Bermpje)** komen in Wijnbergen voor.

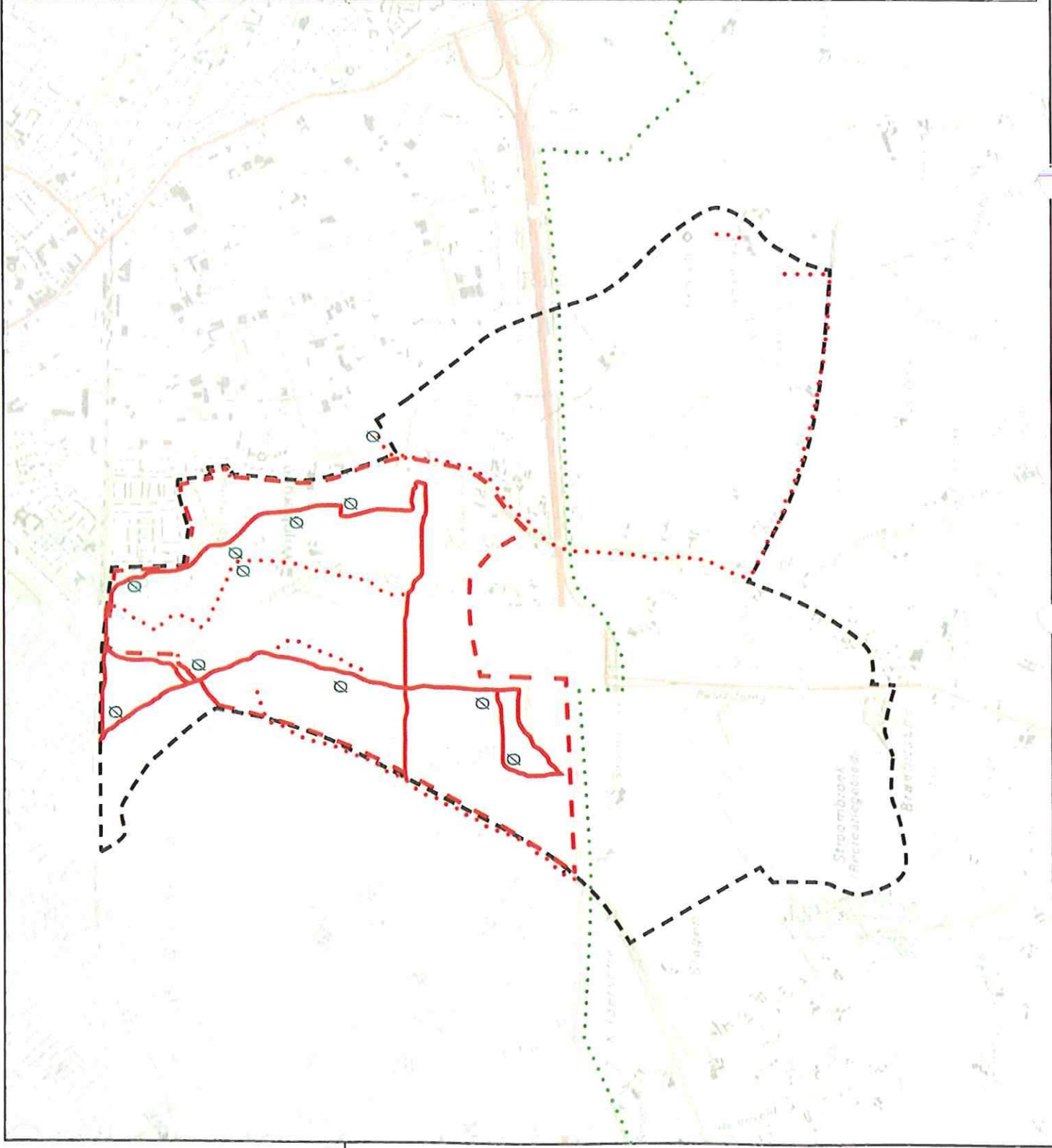

legenda

- onderzoeksgebied
- plangebied
- inventarisatie-route
- periodieke inventarisatie
- punt-inventarisatie
- gemeentegrens

bron: gemeente Doetinchem 2000
basiskaart: top kaart 1:25.000 blad 21 H

4.1 Bronneninventarisatie

De bronneninventarisatie omvatte:

- het raadplegen van beschikbare rapporten en de provinciale floragegevens,
- het raadplegen van het Natuurloket (per km-hok),
- het opvragen van gegevens bij lokale deskundigen (via gemeente),
- het raadplegen van verspreidingsatlassen van planten en dieren.

Via het Natuurloket is een beeld verkregen van al bekende inventarisatie-groepen (inclusief beschermde soorten). Gedetailleerde gegevens over soorten zijn niet opgevraagd bij het Natuurloket.

Aan de hand van de brongegevens en het vooronderzoek 'Natuurwaarden Wijnbergen' (Nieuwland Advies, 2003) is het inventarisatie-programma vastgesteld en de inventarisatie-route (en inventarisatie-plaatsen) (zie figuur inventarisatie-route).

De (nog) te inventariseren groepen waren:

- hogere planten,
- zoogdieren - vleermuizen,
- vogels,
- reptielen/amfibieën,
- dagvlinders,
- libellen.

Korte toelichting op enkele groepen:

- Zoogdieren

Gelet op het plangebied en verspreidingsgegevens (uit atlasen en dergelijke) zijn geen bijzondere soorten te verwachten met uitzondering van vleermuizen en eventueel de Waterspitsmuis. De laatste soort heeft zijn biotoop in natte terreintypen zoals nat Elzenbroekbos en oeverzones. Doordat deze terreintypen in Wijnbergen al 'beschermd' zijn, is geen nader onderzoek verricht naar de Waterspitsmuis. Zie voor het vleermuisonderzoek Limpens & Van der Loo (2003). Het onderzoek naar zoogdieren zal dan ook bestaan uit sporenonderzoek tijdens de overige inventarisaties; dit geldt ook voor Steenmartersporen.

- Vissen

Vissen zijn meegenomen bij de inventarisatie van de voortplantingsplaatsen van amfibieën (eieren- en larvenonderzoek). Onderzoek naar de visfauna van de Kapperskolk is, gelet op de plannen voor Wijnbergen, niet noodzakelijk.

- Overige ongewervelden

Onderzoek naar de 'restgroep' (overige ongewervelden) heeft niet plaatsgevonden doordat er geen aanwijzingen zijn dat er bijzondere soorten te verwachten zijn. Waarnemingen van soorten uit de restgroep - gedaan tijdens de overige inventarisaties - zijn genoteerd.

4.2 Veldinventarisatie

Planten

Werkwijze

Het plangebied is tweemaal genventariseerd op het voorkomen van hogere planten door het lopen van de vastgestelde inventarisatieronde. Daarnaast zijn 'natuurlijke' elementen zoals bermen, beken en bosjes nog tweemaal extra bezocht. Opvallende lagere plantensoorten zoals mossen zijn tijdens de inventarisaties ook genoteerd.

De niet-direct herkenbare planten zijn gedetermineerd met de flora van Heukels.

Hogere planten

Algemeen

Er zijn in 2003 in het plangebied circa 150 hogere plantensoorten aangetroffen (zie bijlage 2). In bijlage 2 zijn ook aangetroffen soorten uit de periode 2000-2003 opgenomen. De verspreiding van enkele soorten staan op de figuur 'Planten'.

In het volgende gedeelte wordt kort aandacht besteed aan belangrijke terreintypen binnen het plangebied en de kenmerkende plantensoorten en een indicatie van vegetatie-typen. Dit laatste is niet onderzocht; hier wordt volstaan met een indicatie temeer daar er veelal sprake is van fragmentarische vegetatie-typen/rompgemeenschappen.

<i>Graslanden</i>	
Indicatie vegetatie-type	Glanshaverhooilanden
Voorkomen	Canadapark, Kapperskolk, brede wegberm Europaweg
Plantensoorten	Bosbies Gevlekte aronskelk Gewone brunel Gewoon reukgras Glanshaver Kleine bevernel Knolboterbloem Lange ereprijs Margriet Moerasspirea Zeegroene zegge
<i>Moerassige terreintypen</i>	
Indicatie vegetatie-type	Rietverbond, Verbond van Grote zeggen
Voorkomen	Kapperskolk (inclusief oeverzones), sloot tussen Kapperskolk en vijvers Canadapark, Waalse Water
Plantensoorten	Beekpunge Bosbies Grote boterbloem Grote egelskop Liesgras Moeras-vergeet-mij-nietje Oeverzegge Riet Scherpe zegge Zwanebloem
<i>Essen</i>	
Indicatie vegetatie-type	Elzenbroekbos, Wilgenverbond, Verbond van Els en Vogelkers
Voorkomen	Canadapark (fragmentarisch), Kapperskolk, bosje bij Europaweg

Plantensoorten	Grote wederik Look-zonder-lock Moerasandoorn Penningkruid Pluimzegge	Speenkruid Voorjaarsheilmboem Wilg spec. Zwarte els
Watergangen (beken, sloten, vijvers) Hier wordt onderscheid gemaakt in water en oever/taludgedeelte		
Water		
Indicatie vegetatie-type	Waterlelie-verbond, Verbond van Kleine fonteinkruiden, Verbond van Grote wateranonkel	
Voorkomen	Canadapark, Kapperskolk, Kapperskolkse Waterleiding, Wijnbergse Loopgraaf en 'bron' Dichterse Tochtsloot	
Plantensoorten	Drijvend fonteinkruid Gekroesd fonteinkruid Gewone waterbies Holpijp Mannagras Paarbladig fonteinkruid	Slanke waterkers Sterkroos spec. Wateranonkel spec. Waterviolier Witte waterlelie
Oever/Talud		
Indicatie vegetatie-type	Rietverbond, Glanshaveverbond, Dotterverbond	
Voorkomen	Wijnbergse Loopgraaf, Kapperskolkse Waterleiding	
Plantensoorten	Beekpunge Bosnamoon Bosbies Echte koekoeksbloem Heksenmelk	Kruipend zenegroen Pinksterbloem Rode water-ereprijs Valse voszegge Zwarte zegge

Bermen (smaller dan 2,5 m)		
Indicatie vegetatie-type	Glanshaveverbond	
Voorkomen	Oude Doetinchemse Weg, Europaweg (deels), Klidse Weg, Mansholtweg, Doetinchemse Weg.	
Plantensoorten	Echte kruisdistel Geel walstro Gele morgenster Gewone vogelmelk Knolboterbloem	Kraailoek Margriet Muizeoor Veldthyrus
Ruigtes Op diverse plaatsen komen ruigtes voor zowel op vochtige-natte bodems als op droge plaatsen.		
Indicatie vegetatie-type	Niet in te delen	
Voorkomen	Kapperskolk, Spoorrijnzone, Schouwpaden van beken en sloten	
Plantensoorten	Grote brandnetel Grote vossestaart Klis spec.	Moerasandoorn Ridderzuring Zwarte toorts

Dieren

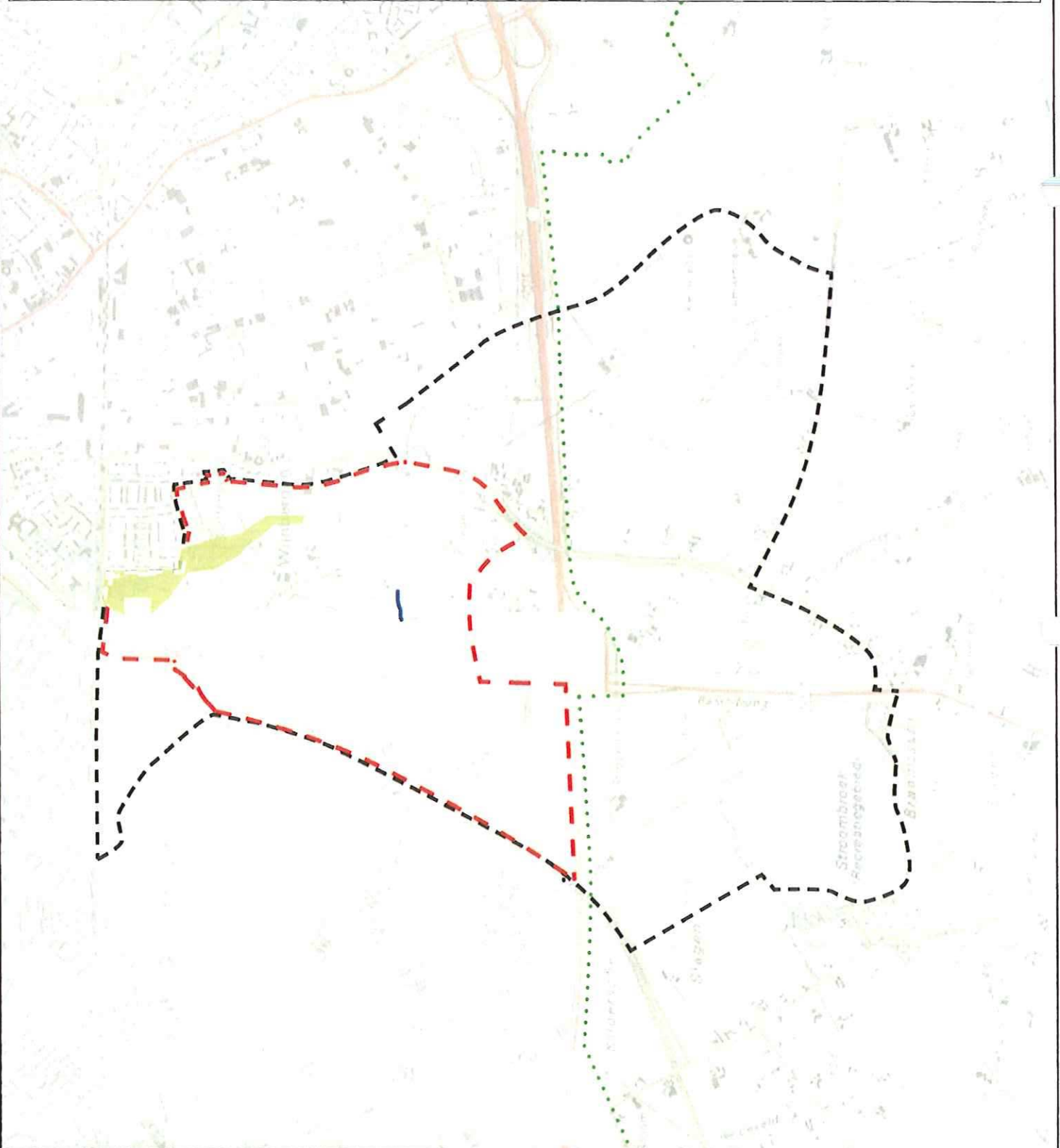
In deze paragraaf komen verschillende diergroepen aan de orde. Per diergroep wordt een korte beschrijving van de gevolgde methodiek gegeven. In bijlage 3 zijn de waargenomen diersoorten aangegeven.

legenda

- onderzoeksgebied
- plangebied
- gemeentegrens

bron: gemeente Doetinchem 2000
basiskaart: top kaart 1:25.000 blad 21 H

Zoogdieren

Er is geen specifiek onderzoek verricht naar zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. De tijdens de overige inventarisaties waargenomen zoogdiersoorten en/of sporen daarvan zijn genoteerd. In bijlage 3 zijn de in het plangebied aangetroffen zoogdieren aangegeven.

Er zijn 10 soorten zoogdieren aangetroffen. Haas en Konijn kwamen voor in de agrarische percelen, verspreid over het gehele plangebied. De Egel was te vinden in de omgeving van de Kapperskolk en Canadapark bij opgaande beplantingen.

Vleermuizen

Er zijn 5 soorten vleermuizen aangetroffen in het plangebied (Limpens & Van der Loo, 2003). Het landschapsgebruik was voor de diverse soorten verschillend. Er zijn:

- verblijfplaatsen vastgesteld van de Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger (kerk bij Doetinchemse Weg langs de IJssel),
- vliegroutes:
 - vanuit omgeving Kapperskolk over Europaweg en via Wijnbergse Loopgraaf naar Kilder/Stroombroek (viaduct over A18 van Kilderse Weg, langs begroeiing afrit/oprit A18, viaduct naar Nevel (Groenendaal),
 - vanuit De Huet richting Wijnbergen/wijk De Hoop,
 - vanuit kerk te Wijnbergen-Oude IJssel en van daaruit zowel in noordelijke als zuidelijke richting.

- paarterritoria:
 - bebouwde kom van De Hoop (Gewone dwergvleermuis),
 - omgeving Groenendaal/Kernade (Ruige dwergvleermuis).

Er is sprake van enkele belangrijke routes voor vleermuizen door Wijnbergen die aansluiten op en behoren tot het 'vleermuisnetwerk van Doetinchem-Zuid'.

Vogels

Er is een beperkte broedvogelinventarisatie uitgevoerd. Er hebben op drie dagen op verschillende tijdstippen inventarisaties plaatsgevonden. Dit had betrekking op:

- vogels in opgaande beplantingen. Door geluidinventarisaties zijn de vogels in bosjes/singels vastgesteld (zangposten),
- weidevogels in het agrarisch gebied. Hier zijn drie inventarisaties uitgevoerd voor het vaststellen van de waarschijnlijkste nestlocaties.

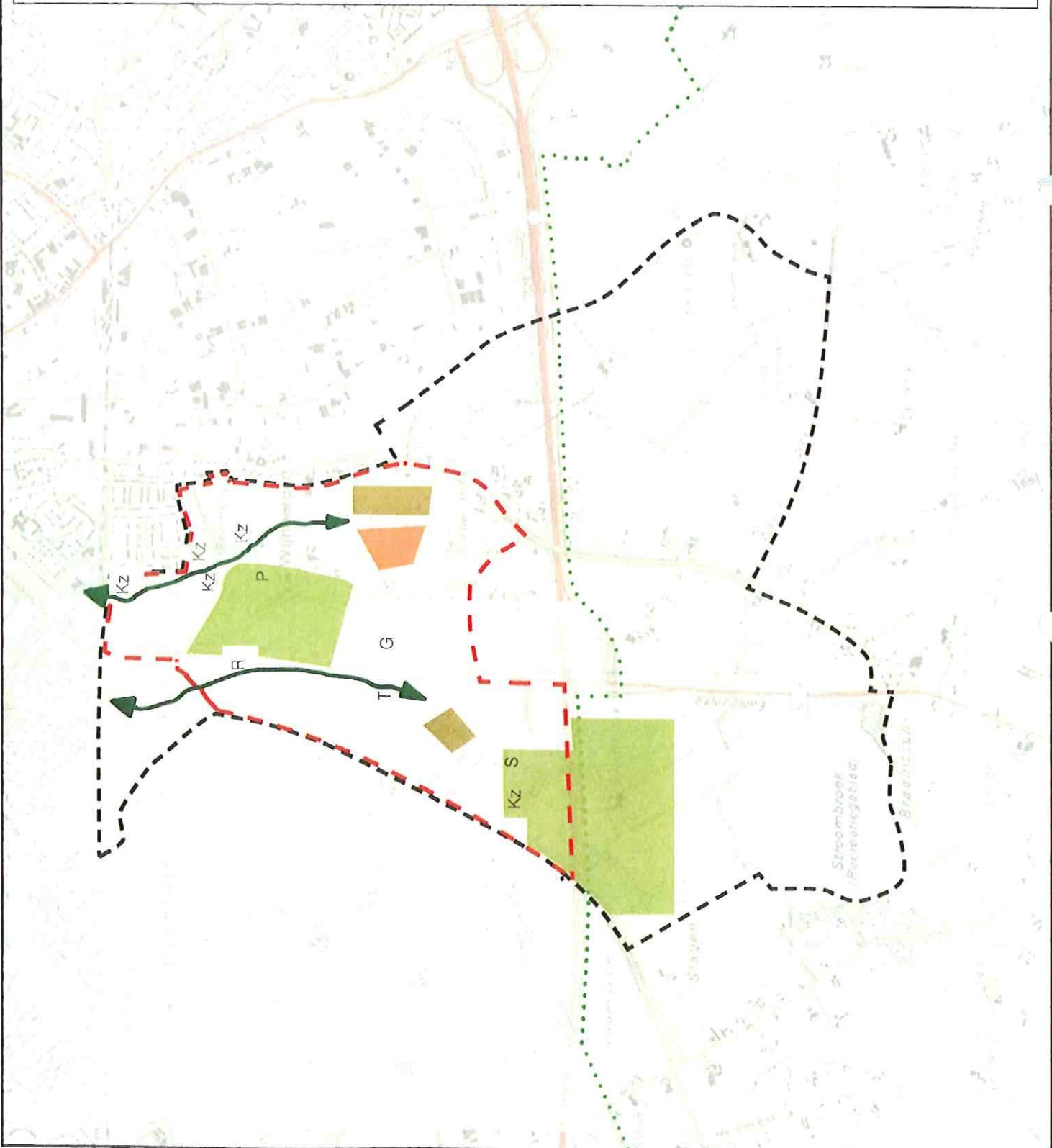
Voor het vaststellen van het terreingebruik door verschillende vogelsoorten zijn zogenaamde punt-inventarisaties uitgevoerd. Vanaf een 'vaste' waarnemingsplaats werden alle vogelbewegingen geregistreerd en indien mogelijk het eventuele doel van de vliegbeweging (bijvoorbeeld foerageervlucht). In bijlage 3 staan de waargenomen vogelsoorten, gesplitst in broedvogels en overige soorten. In deze tabel zijn soorten zoals Merel en Zanglijster weggelaten. De verspreiding van enkele vogelsoorten staat op de figuur 'Vogels'.

Daarnaast zijn alle vogelwaarnemingen genoteerd die zijn gedaan tijdens de overige inventarisaties.

legenda

- onderzoeksgebied
- plangebied
- gemeentegrens
- foerageergebied roofvogels
- verblijfsgebied weidevogels
- broedgebied Kievit
- ijsvogel foerageerbeweging

- P patrijs
- G grutto
- KZ kleine zangvogels
- R roek
- T tureluur
- S steenuil

bron: gemeente Doetinchem 2000
 basiskaart: top kaart 1:25.000 blad 21 H

Hierna volgt een overzicht van enkele vogelgroepen/soorten:

- Kleine zangvogels
Soorten zoals Tijftjaf, Roodborst en Nachtegaal maken gebruik van opgaande beplantingen rond de Kapperskolk en het Canadapark. Verplaatsingen tussen de beplanting van de Kapperskolk en die van de 'voormalige' kwekerij zijn ook vastgesteld.
- IJsvogel
De IJsvogel broedt in een steilrand van de Kapperskolk. Foerageren doen de IJsvogels onder andere in het water van de Kapperskolk en Canadapark tijdens en na die periode. In het voorjaar zijn IJsvogels ook waargenomen boven de Wijnbergse Loopgraaf (zie figuur Vogels).
- Weidevogels
Kievitten broeden ten westen van de Kapperkolkse Waterleiding en ten westen van de Wijnbergse Loopgraaf. De Kievitten maken wel gebruik van een groter gebied (vooral graslanden) waar ook Scholeksters peritodiek aanwezig zijn.
- Patrijs
De Patrijs broedt waarschijnlijk in het agrarisch gebied ten westen van de Kapperskolk; de exacte broedplaats is niet gelocaliseerd.
- Tureluur en Grutto
In het voorjaar zijn Grutto's waargenomen in het graslandgebied juist ten oosten van de Europaweg (tegenover tankstation). De Tureluur werd in dezelfde periode in de Wijnbergse Loopgraaf aangetroffen.
- Roofvogels
De Buizerd foerageerde regelmatig in het gebied rond de A18 (tussen Stroombroek en de Kilderse Weg). De Torenvalk is waargenomen in het agrarisch gebied in de omgeving van de Oude Doetinchemse Weg. Broedgevall zijn in het plangebied niet vastgesteld.

• Steenuil

De Steenuil broedt mogelijk in de omgeving van de boerderij bij A18 in het agrarisch gebied van Dichterem. De Wilgen langs de Wijnbergse Loopgraaf worden regelmatig bezocht door de Steenuil (mogelijke uitvalbasis voor foerageren).

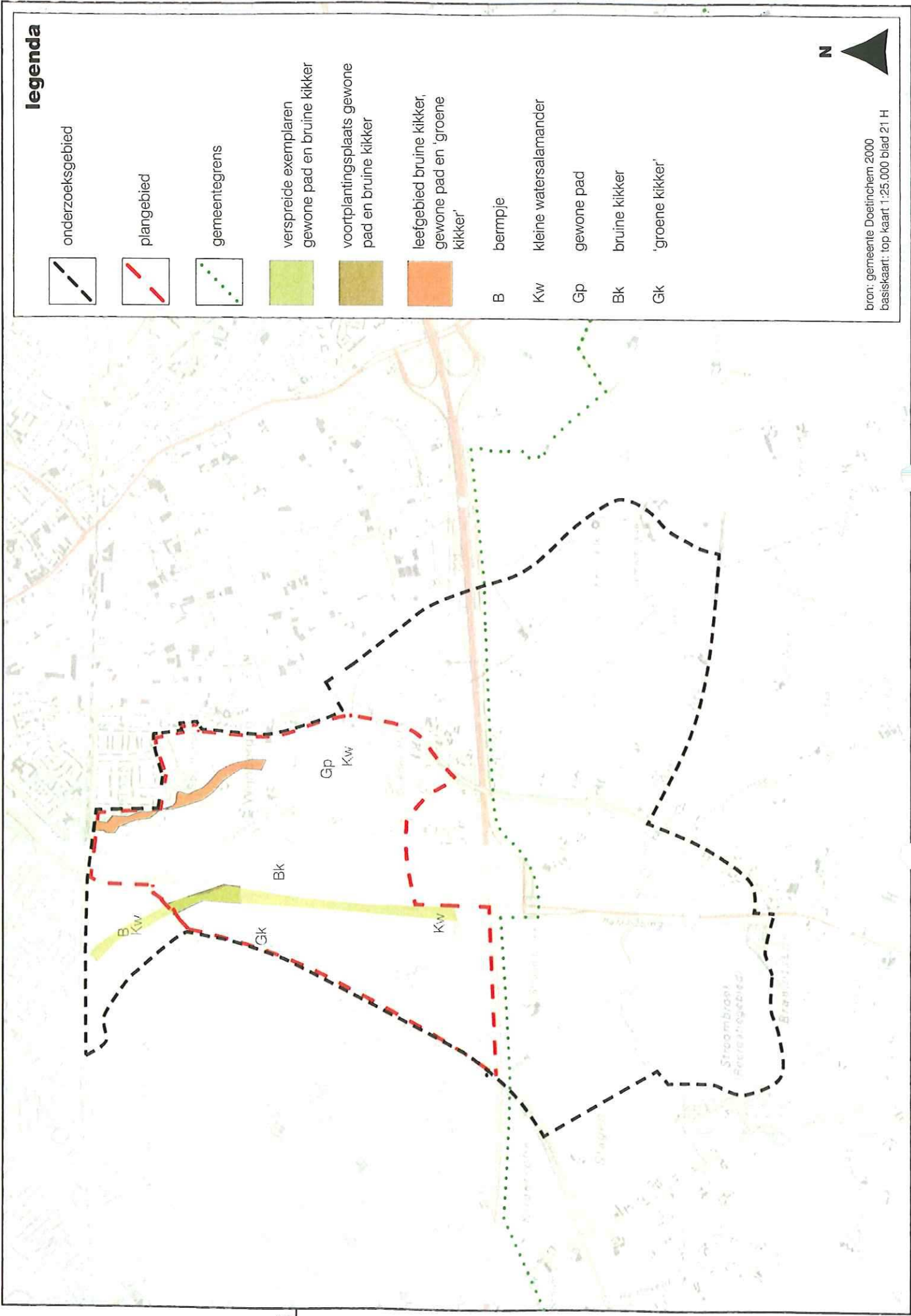
Amfibieën

Het onderzoek naar het voorkomen van amfibieën heeft plaatsgevonden via het localiseren van voortplantingsplaatsen. Dit gebeurde door te 'vissen' op eieren en larven met behulp van een schepnet in alle wateren binnen het plangebied in de periode april-juni. In de Kapperskolk en de vijvers van het Canadapark zijn de ondiepe oeverzones onderzocht.

Specifiek onderzoek naar het zomer- en winterbiotop heeft niet plaatsgevonden. Wel zijn eventuele waarnemingen van volwassen dieren en juvenielen en hun terreingebruik tijdens de overige inventarisatie genoteerd.

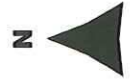
De volgende amfibieënsoorten zijn in het plangebied aangetroffen (zie figuur amfibieën en vissen):

- Bruine kikker (eieren, larven en volwassen dieren),
- Gewone pad (larven, volwassen dieren),
- 'Groene kikker' (volwassen dieren),
- Kleine watersalamander (larven).

legenda

- onderzoeksgebied
- plangebied
- gemeentegrens
- verspreide exemplaren
gewone pad en bruine kikker
- voortplantingsplaats
gewone pad en bruine kikker
- leefgebied bruine kikker,
gewone pad en 'groene
kikker'
- B bempje
- Kw kleine watersalamander
- Gp gewone pad
- Bk bruine kikker
- Gk 'groene kikker'

bron: gemeente Doetinchem 2000
 basiskaart: top kaart 1:25.000 blad 21 H

Natuurwaarden Wijnbergen | Stroomdalgrasland

De Kapperkolkse Waterleiding, de Wijnbergse Loopgraaf en de oeverzone van de Kapperskolk vormden belangrijke voortplantingslocaties voor Bruine kikker, Gewone pad en/of Kleine watersalamander. In de 'bron' van de Dichterense Tochtsloot zijn 'Groene kikkers' aangetroffen. Zomer- en winterbiotoop van de amfibieënsoorten konden niet exact worden vastgesteld.

Vissen

Er heeft geen specifiek onderzoek naar vissen plaatsgevonden. Tijdens het vissen met een schepnet (eieren- en larvenonderzoek van amfibieën) zijn eventuele aangetroffen vissoorten op naam gebracht. Twee soorten zijn in het plangebied waargenomen. Van het Berrmpje is één waarneming gedaan in de Wijnbergse Loopgraaf (zie figuur amfibieën en vissen).

Dagvlinders

Het dagvlinderonderzoek heeft plaatsgevonden met de lijntransect-methode en periodiek via de puntinventarisatiemethode in de periode mei-augustus. Bij de lijntransectmethode zijn alle waarnemingen van dagvlinders in een strook van 2,5 m aan weerszijden van de looproute genoteerd. Hierbij zijn aspecten zoals bloembezoek en vlieggedrag opgeschreven. Bij de puntinventarisatiemethode zijn vanuit één punt alle vliegbewegingen van dagvlindersoorten gevolgd en genoteerd.

Er zijn in het plangebied 19 dagvlindersoorten waargenomen (zie bijlage 3). Vooral de Kapperskolk en directe omgeving en de bermen van de Europaweg gaven relatief veel dagvlindersoorten te zien. Van de Gehakkelde aurelia, Koninginnepage en het Oranjepje zijn slechts 1 of enkele exemplaren gezien.

Libellen

Het libellenonderzoek gebeurde op dezelfde manier als dat van de dagvlinders in de periode mei-september. Er zijn echter geen puntinventarisaties uitgevoerd.

In het plangebied zijn 16 libellensoorten aangetroffen, met name bij de Kapperskolk (zie bijlage 3). De Weidebeekjuffer kwam in hoge aantallen voor langs de Wijnbergse Loopgraaf. De Glassnijder was vooral te vinden in de Kapperskolk bij de vegetaties met Witte waterlelie en Gele plomp.

Overige ongewervelden

Tijdens de inventarisatie zijn nog de volgende diersoorten waargenomen:

- sprinkhanen: Krasser, Bruine sprinkhaan,
- mieren: Gele weidemier.

